

ЗАКОНОМІРНОСТІ ФОРМУВАННЯ М'ЯСНОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ У БУГАЙЦІВ РІЗНИХ ПОРІД

Інститут розведення і генетики тварин УААН

Вивчено закономірності формування м'ясної продуктивності у бугайців абердин-ангуської, їх помісей з чорно-рябої та різних генотипів чорно-рябої худоби в умовах Полісся. Досліди проведено на п'яти групах бугайців. В кожній групі було по 9 голів. Перша група абердин-ангуська; друга – 1/2-чорно-ряба х 1/2 абердин-ангуська, третя – 1/2 чорно-ряба х 1/2 голштинська; четверта – 3/8 чорно-ряба х 5/8 голштинська і п'ята – 1/4 чорно-ряба х 3/4 голштинська. Забивали бугайців в 6-, 12- і 15-місячному віці. В кожному віковому періоді забивали по три голови. Вивчення м'ясних якостей проводили за методикою ВІТу. Дослідження проведені у фермерському господарстві ім. Шевченка Здолбунівського району Рівенської області.

Результати контрольного забою показують, що у 6-місячному віці тварини першої групи мали передзабійну живу масу $151,30 \pm 1,20$ кг, масу туші – $87,30 \pm 0,68$ кг, масу внутрішнього жиру – $1,1 \pm 0,06$, забійну масу – $88,40 \pm 0,74$ кг, вихід туші – $57,70 \pm 0,23$ %, забійний вихід – $58,43 \pm 0,26$ %, другої – відповідно: $152,7 \pm 0,88$; $86,43 \pm 0,29$; $1,0 \pm 0,06$; $87,43 \pm 0,31$; $56,49 \pm 0,40$; $57,26 \pm 0,26$; третьої – відповідно: $154,3 \pm 2,35$; $86,37 \pm 1,16$; $1,0 \pm 0,06$; $87,37 \pm 1,22$; $55,97 \pm 0,14$ і $56,62 \pm 0,10$; четвертої – відповідно: $155,0 \pm 2,08$; $85,10 \pm 1,06$; $0,90 \pm 0,06$; $86,0 \pm 1,11$; $54,90 \pm 0,14$ і $55,48 \pm 0,12$ та п'ятої – відповідно: $156,7 \pm 1,77$; $86,47 \pm 0,85$; $0,90 \pm 0,06$; $87,37 \pm 0,79$; $55,18 \pm 0,21$; $55,76 \pm 0,23$. В 12-місячному віці у бугайців першої групи передзабійна маса була $288,70 \pm 0,77$ кг; маса туші – $169,30 \pm 1,74$ кг; маса внутрішнього жиру – $2,60 \pm 0,10$; забійна маса – $171,9 \pm 1,84$ кг; вихід туші – $58,64 \pm 0,39$ %; забійний вихід – $59,54 \pm 0,31$ %, другої – відповідно: $291,30 \pm 1,87$; $168,77 \pm 1,04$; $2,00 \pm 0,06$; $170,77 \pm 1,07$; $57,94 \pm 0,27$; $58,62 \pm 0,15$; третьої – відповідно: $294,7 \pm 2,42$; $168,50 \pm 1,82$; $1,90 \pm 0,06$; $170,4 \pm 1,86$; $57,18 \pm 0,16$; $57,82 \pm 0,17$; четвертої – відповідно: $295,3 \pm 0,91$; $165,53 \pm 0,39$; $2,50 \pm 0,06$; $168,03 \pm 0,44$; $56,07 \pm 0,14$; $56,90 \pm 0,10$ та п'ятої – відповідно: $299,0 \pm 4,92$; $168,60 \pm 3,09$; $2,30 \pm 0,12$; $170,9 \pm 3,01$; $56,39 \pm 0,36$ і $57,16 \pm 0,11$. В 15-місячному віці передзабійну живу масу бугайці першої групи мали $356,70 \pm 1,45$; масу туші – $223,0 \pm 1,99$; масу внутрішнього жиру – $3,60 \pm 0,12$; забійну масу – $226,6 \pm 1,56$; вихід туші – $62,52 \pm 0,33$ і забійний вихід – $63,53 \pm 0,36$; другої – відповідно: $362,7 \pm 0,91$; $216,07 \pm 1,17$; $2,8 \pm 0,06$; $218,87 \pm 0,95$; $59,97 \pm 0,34$; $60,34 \pm 0,32$; третьої – відповідно: $365,3 \pm 2,04$; $215,03 \pm 1,04$; $2,50 \pm 0,06$; $217,53 \pm 1,07$; $58,86 \pm 0,07$; $59,55 \pm 0,07$; четвертої – відповідно: $366,7 \pm 1,78$; $214,8 \pm 3,31$; $2,90 \pm 0,06$; $217,70 \pm 4,06$; $58,58 \pm 1,11$; $59,37 \pm 1,09$ та п'ятої – відповідно: $367,30 \pm 1,47$; $214,77 \pm 1,43$; $1,90 \pm 0,15$; $216,37 \pm 2,23$; $58,39 \pm 0,36$ і $58,91 \pm 0,52$. Проведені контрольні забої показали, що у бугайців з віком вихід туші збільшується з $54,90$ – $57,70$ % у 6-місячному віці до $58,39$ – $62,52$ % у 15-місячному віці, а забійний вихід відповідно – з $55,48$ – $58,43$ до $58,91$ – $63,53$ %. У всі вікові періоди майже при однаковій передзабійній живій масі бугайці першої групи порівняно з більшими група-

ми мали більший вихід туші у 6-місячному віці на 1,21 – 2,8%, 12-місячному – на 0,70 – 2,57% і в 15-місячному віці – на 2,95 – 4,19 %, а забійний вихід – відповідно на 1,17 – 2,95; 0,92 – 2,64 і 3,19 – 4,62 %.

Вихід м'якоті на 1 кг кісток у 6-місячному віці у бугайців першої групи був 2,52, другої – 2,33; третьої – 2,17; четвертої – 2,07 і п'ятої 2,10, у 12-місячному віці – відповідно: 4,76; 4,21; 3,83; 3,72; 3,74 і в 15-місячному віці – відповідно: 4,72; 4,30; 3,79; 3,64 і 3,61. Результати досліджень показують, що з віком у тварин всіх групах відносна маса м'якоті збільшується, а кісток знижується.

УДК 636.082.

Г.Т.ШКУРИН, К.В.МІНЕНКО, В.Г.КЕБКО, П.Д.ШУСТ

ВМІСТ РАДІОЦЕЗІУ В М'ЯСІ І ПЕЧИНЦІ БУГАЙЦІВ РІЗНИХ ПОРІД М'ЯСНОЇ ХУДОБИ ПРИ ВИРОЩУВАННІ ЇХ В ЗОНІ РАДІОАКТИВНОГО ЗАБРУДНЕННЯ

Інститут м'ясного скотарства УААН

В результаті аварії на Чорнобильській АЕС найбільшого радіонуклідного забруднення зазнали поліські райони України, зокрема Київської, Житомирської, Рівненської, Волинської, Чернігівської та Сумської областей. Нині основним джерелом надходження радіонуклідів у організм людей є продукти харчування, зокрема м'ясо, молоко та продукти, виготовлені з них. Тому проблема одержання в цих районах продукції, яка за вмістом цезію-137 (¹³⁷Cs) відповідає діючим нормативам ДР-97 є першочерговим завданням при розробці заходів, спрямованих на ліквідацію наслідків Чорнобильської катастрофи.

Дослідженнями встановлено, що рівень виведення радіоцезію з організму великої рогатої худоби (% від надходження в організм з кормами) з молоком складає 8,3%, з м'ясом – 2,2%. При чому при заключній відгодівлі худоби на чистих кормах цей відсоток складає всього 0,5. Це і стало підставою для повного або часткового перепрофілювання в ряді господарств галузі молочного скотарства на м'ясне. Окрім цього галузь м'ясного скотарства потребує значно менших енергетичних, матеріальних і трудових ресурсів, а наявність великих площ природних пасовищ і сіножатей в зоні Полісся сприяє розвитку цієї галузі.

Враховуючи, що галузь м'ясного скотарства в Україні нова і всі вітчизняні породи м'ясної худоби створені недавно (1993-1998 р.р.) постало питання про вивчення економічної ефективності вирощування на м'ясо бугайців різних порід м'ясної худоби в зоні Полісся.

Дослід проведено в приватному підприємстві "Абердин" Рокитнівського району Рівненської області, яке знаходиться в III зоні радіоактивного забруднення. Вирощували на м'ясо бугайців 5 порід: української м'ясної, волинської, поліської, абердин-ангуської і симентальської.

Враховуючи необхідність одержання яловичини, яка б за вмістом ¹³⁷Cs відповідала допустимим рівням (200 Бк/кг), раціон худоби в заключний період відгодівлі, на протязі останніх 5 місяців контролювали за вмістом радіоце-